No. 39 1824.

BREDASCHE COURANT.

ZATURDAG den 25 SEPTEMBER.



PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad *Breda*, ontvangen hebbende eene missive van Zijne Excellentie den Heer Gouverneur der Provincie *Noord-Braband*, van den 31 Augustus 1824, n°. 12, houdende verzoek om gezamenlijk met het Kollegie van Heeren Regenten over de Gevangenissen binnen deze Stad, nadere pogingen aan te wenden, om die personen, welker vermogen, Stand en betrekkingen, hiertoe meer bijzondere aanleiding kunnen geven, tot de aanvaarding van het Lidmaatschap van het Genootschap ter Zedelijke Verbetering der Gevangenen te overreden, om alzoo mede te werken tot het prijzenswaardig doel van hetzelve, hetwelk zich ook tot de Gevangenen in de Huizen van Arrest uitstrekt.

BRENGEN het geen vermeld ter kennisse van de Ingezetenen dezer Stad, en daar de geest en strekking van het Genootschap tot Zedelijke Verbetering der Gevangenen, het edelst en verhevenst oogmerk ten doel heeft, welker geheele omvang, bij het minste doordenken zich genoegzaam ontwikkelt; zoo kan bij het geen deswegens dezer dagen algemeen is bekend gemaakt geworden van wege het Stedelijk Bestuur blijven berust, en hetzelve acht het dus genoegzaam, om de weldenkende Ingezetenen dezer Stad, nogmaals uittenoodigen om het Lidmaatschap van het vermeld Genootschap te aanvaarden, tegens eene jaarlijksche opbrengst van *twee Guldens en zestig Cents*. Zullende daartoe, van heden tot en met den 15 October dezes jaars, ter Secretarije dezer Stad, de lijsten van Inschrijving voor handen liggen.

BREDA den 23 September 1824.

J. F. DE ROY, vt.

Ter Ordonnantie van deselve,

De Secretaris der Stad,

OUKOOP.

S P A N J E.

MADRID den 9 September. In den tegenwoordigen toestand van Spanje, in 't welk de handel als 't ware verdwenen is; hier en daar eene groote wanorde en regeringloosheid heerscht, en eene bijna voorbeeldelooze droogte de voortbrengselen van den grond uittermate benadeelt, is het niet vreemd, dat het platte land door een aantal benden onveilig wordt gemaakt. Twee derzelve hebben zich in den omtrek dezer hoofdstad laten zien, maar schijnen zich minder om de staatkunde, dan wel om roof en plundering te bekommeren.

Morgen wordt *Gregorio Iglezias*, schuldig aan gekwetste majesteit, opgehangen en daarna gevierendeeld

VAN DE GRENZEN den 14 September. De fransche officieren, met verlof afwezig en behoorende tot de troepen in deze departementen gestationeerd, moeten zich dadelijk bij hunne vanen vervoegen.

Te Vittoria is eene scherpe verordening afgekondigd, in substantie inhoudende: „ Alle *geheime* bijeenkomsten van personen, behoord hebbende tot het revolutionair bestuur of van Ieden, welke blijken van aanhankelijkheid aan dit bestuur hebben gegeven, is verboden; — *in 't openbaar* zullen zij zich in geen grooter getal dan van drie mogen vertoonen, op eene geldboete, en onder verantwoordelijkheid voor de gevolgen; desgelijks zullen worden gestraft de genen, welke, door revolutionaire gesprekken, zich den haat der koningsgezinden op den hals halen; de genen, die ontrustende tijdingen verspreiden; en die, welke hun geweer, na verloop van vijf dagen, niet hebben overgeleverd. Niemand hunner zal, zonder bepaald verlof, *buiten zijne woning mogen vernachten* enz. De verordening eindigt met deze woorden: De koninklijke vrijwilligers worden gelast, om de de daden der verdachte personen naauwkeurig na te gaan. *Leve de Koning*. Wee den genen, die de onvervreemdbare regten van zijnen doorluchtigen troon durft te trotseren." — Men verzekert, dat dergelijke verordeningen ook in de verdere spaansche provincien zullen worden afgekondigd.

DUITSCHLAND en aangrenzende Rijken

BAZEL den 10 September. Wij zijn van goeder hand onderrigt, dat, met uitzondering van de kantons Lucern en beneden Unterwald, geen der overige oostelijke kantons van Zwitserland, die vroeger gezind schenen om troepen in Napolitaanschen dienst te geven, eenig verdrag dienaangaande gesloten heeft. Verscheidene berigten verzekeren integendeel, dat eenige onderhandelingen daaromtrent zijn afgebroken. Op dit oogenblik weigert het meerendeel der kantons om eenig verdrag, hoe ook genaamd, te sluiten. Lucern zelf zal niet meer dan een bataljon, en beneden Unterwald slechts eene halve kompagnie leveren. Volgens het gemaakte plan, zoude het Napolitaansche gouvernement ten minste drie voltallige regementen in dienst nemen. In den beginne wilde men zelfs meer en sprak van zes regementen, die men naderhand op drie bragt, toen men zich overtuigd hield, dat men niets meer kon verkrijgen.

FRANKFORT den 19 September. Berigten uit Naupli, den zetel van de grieksche centrale regering, van den 30 Julij melden, dat men steeds voortgaat met het nemen van de krachtdadigste maatregelen, ten einde de talrijke krijgsmagt, welke gereed was, om op Griekenland aantevallen, het hoofd te bieden. Sedert den 28 waren twee snelzeilende goeletten naar de wateren van Rhodus en Candia gezevend, om kondschap van de Egyptische vloot op te doen. De grieksche regering had last gegeven, om alle de schepen, die nog in de havens van Hydra en Spezzia lagen, te wapenen, ten einde de 80 zeilen, die reeds in zee waren, te gaan versterken.

F R A N K R IJ K.

PARIJS den 17 September. De koning heeft heden morgen ten 10 ure, op St. Cloud, de leden van hoogstdeszelfs burgerlijk en militair huis ontvangen; een ieder derzelve werd bij name genoemd, als hij Z. M. voorbijging.

Voorts werden de leden der kamer van de pairs en der kamer van de afgevaardigden voorgesteld. De koning heeft hun op een roerenden toon aangesproken, hetgene den levendigsten indruk verwekte. De lucht weergalmde daarop van het duizendmaal herhaald geroep van: *leve de Koning!*

Vervolgens werden de vreemde ambassadeurs en gezanten binnen geleid. Z. Em. de nuncius van den paus voerde daarbij het woord.

De raad van state werd door Z. Exc. den grootzegelbewaarder des rijks voorgesteld.

De koning heeft vervolgens de mis bijgewoond en is kwartier over twaalf uur teruggekeerd.

Na de mis zijn door Z. M. ontvangen de prefekt van de Seine, de prefekt van politie, de gemeente raad, de militaire korpsen, de nationale garde en de fransche akademie.

— De ziekte, waaronder de *Lodewijk XVIII* bezweken is, was, eigenlijk gezegd, niets anders, dan het laatste uitwerksel der kwaal, welke hij verscheidene jaren gehad heeft. Z. M. was, voor zoo veel het bovenste deel van zijn ligchaam aanbelangt, volmaakt wel geschapen: de ontwikkeling van zijn hoofd en zijne borst toonde eene herkules-gestalte aan De gesteldheid van de onderste deelen des ligchaams was niet zoo volmaakt, deze vertoonden steeds een teder zamenstel en een weinig zwakheid. Zulks had nogthans den koning niet belet, in zijne jeugd alle oefeningen te voet, op de jagt en in het paardrijden mede te doen; doch met de jaren, waren zijne ledematen uitgezet; zij waren zwak en krachteloos geworden en de koning zag zich genoodzaakt, om alle ligchaamsoefeningen en wandelingen vaarwel te zeggen Alleen kon hij nog zonder veel vermoeijenis in een rijtuig rijden. Dusdanig was reeds de toestand des konings, toen hij uit Hartwell vertrok, om op den vaderlandschen bodem terug te keeren.

Zijne zwakheden namen toe in den loop van de laatste jaren; door de jicht, waarmede Zijne Maj. zeer gekweld was: het was toen niet meer te voorzien, dat hoogstdezelve deze ongemakken zou te boven komen. Intusschen heeft de uitmuntende gesteldheid van zijn bovenlijf langen tijd met vrucht strijdt gevoerd tegen den broozen staat van de benedenste deelen.

Alles wat de toestand des konings vorderde, is aangeraden en door hem met een onbepaald vertrouwen en eene stipte naauwgezetheid in acht genomen geworden. Nooit werd welligt de zorg zoo ver gedreven en nooit had die misschien op de verlenging van het leven eenen meer blijkbaren invloed, en buiten de magt van Hem, die alleen kan scheppen en herstellen, was het onmogelijk, dat de kunst meer deed, dan zij in deze omstandigheid gedaan heeft.

— Heden middag is met de balzeming een aanvang gemaakt, en heden avond is het lijk van wijlen den koning in de kist gelegd. Morgen en de twee volgende dagen zal hij, in de Troonzaal, de laatste hulde, aan aardsche grootheid gewijd, ontvangen. Te dien einde zullen het voorhof der Tuilerien, de groote trap, de maarschalkszaal, de zaal der Edellieden, de Vrede-zaal, 's konings kabinet, de gallerij van Diana in 't zwart behangen; en in de Troonzaal een praalbed, met goud-laken overdekt, geplaatst worden. Daar zal de kist worden geplaatst, met de kroon aan het hoofden-eind, den schepter tegenover het hart, en de hand der regtvaardigheid aan de voeten.

Voor het praalbed zal de koninklijke mantel hangen, aan de kraag van welke zullen gehecht zijn: de halsband der Orde van den Heiligen Geest; de plaat en de band der Orde van St. Lodewijk; die van het Legioen van Eer; die der Orde van St. Lazare, en de halsband der Orde van het Gulden-Vlies.

Bij het bed zullen voorts geplaatst zijn twee looden vazen, bevattende het harten de ingewanden des konings.

Twee altaren, schitterende van goud, zullen aan de uiteinden der Troonzaal zich bevinden.

Het publiek zal tot de beschouwing van dit een en ander toegelaten worden.

Overmorgen zal Z. M. *Karel X* op het paleis komen, om wijwater op het lijk te sprengen

Dingsdag zal het lijk naar St Denis gebragt worden, met een talrijken trein van rouw koetsen

Dertig dagen later zal de begrafenis plaats hebben

Heden heeft het hof den rouw voor zeven maanden aangenomen

— Vóór zijn overlijden heeft Z. M *Lodewijk XVIII* nog aan 86 Franschen, die wegens overloopen tot den vijand bij den oorlog in Spanje, te Perpignan ter dood veroordeeld waren, het leven geschonken en hunne straf in altijddurenden of tijdelijken dwangarbeid veranderd.

Ook de nieuwe koning Z. M *Karel X* heeft zijne regering met eene dergelijke daad van goedertierenheid begonnen: hij heeft aan 30 overloopers het leven geschonken, en aan 18 andere misdadigers verligting van straf, onder welke laatste een der medepligtigen van den generaal *Berton*.

Van den 18 September

Bij gelegenheid van het gehoor, door Z. M. gisteren op St. Cloud verleend, heeft men meer dan vijftien honderd rijtuigen geteld.

G R O O T - B R I T T A N N I E.

LONDEN den 17 September. Wij hebben nieuwspapieren uit New-York tot den 20 Julij ontvangen. Zij zijn opgevuld met berigten over de plegtige ontvangst van den generaal *La Faijette*. Hij is door afgevaardigden uit schier alle standen verwelkomd.

— Het lagerhuis had het drukken bevolen van eenige opgaven, betrekkelijk de vrouwen, welke zich in Indie op den brandstapel van hare mannen opofferen Uit die opgaven blijkt, dat het getal dezer offers, door de Engelsche Compagnie van Indostan toegelaten, in vijf jaren bedragen heeft 3402, van welke 707 in 1817, 839 in 1818, 605 in 1819, 597 in 1820 en 654 in 1821. Dit gebruik schijnt in de nabuurschap zeer in zwang te zijn, wijl de offers in het distrikt Calcutta alleen jaarlijks meer dan de helft van het getal beloopen.

LONDEN den 18 September. Bijzondere brieven uit

(*Het vervolg op de andere blade.*)

Curaçao van het laatst der maand Julij maken melding van eene groote hoeveelheid zuiver goud, welke op het eiland Aruba zoude zijn gevonden en opgedolven. Men spreekt in genoemde brieven van stukken van 14, 16 ja van 30 ponden; men noemt zelfs nog veel grootere stukken, doch men voegt er bij, dat de hollandsche regering maatregelen heeeft genomen, om dezen schat vooreerst uitsluitend ten hare behoeve te doen bewerken.

NEDERLANDEN.

BREDA den 42 September. Men zegt, dat de ambtenaren, welke het gouvernement naar Brussel zullen volgen, niet voor den 8 October den Haag zullen verlaten, en dat de werkzaamheden der ministeriele departementen te Brussel den 14 een aanvang zullen nemen.

— Bij koninklijk besluit is, voor eenige dagen, in plaats van den heer *Harbauer*, die overleden is, tot inspecteur-generaal van den geneeskundigen dienst der land- en zeemagt benoemd, de heer *Bernard*, hoogleeraar in de geneeskunst te Leiden; eene keus welke zeer wordt toegejuicht, uit hoofde der uitstekende bekwaamheden van den benoemden.

— Men gelooft, dat de aanstaande zitting der Staten-Generaal, welke den 18 October te Brussel zal worden geopend, zeer belangrijk zal zijn. Men verwacht dat aan H. E. M., onder andere ontwerpen van wet, ook dat, betrekkelijk de organisatie der schutterijen, op een eenvormigen voet, over het geheel koningrijk, zal worden aangeboden. De ontwerpen, welke het eerst aan de beraadslagingen der Staten-Generaal zullen worden onderworpen, betreffen, zoo men zegt, de vervolg-titels van het Burgerlijk Wetboek en de regeling der grensscheidingen tusschen de provincie Antwerpen en de provincie Noord-Braband.

AMSTERDAM den 18 September. Werd deze Stad, nu twee jaren geleden, door den noodlottigen brand der Luthersche Nieuwe Kerk, van een harer sierlijkste gebouwen beroofd; wij kunnen thans met genoegen mededeelen, dat verlies reeds in zoo verre hersteld te zien, dat het groote koepeldak en deszelfs lantaarn heden, in derzelver voormaalige, deelen, tot stand gebragt en opgerigt zijn; terwijl door het werkvolk, juist op het oogenblik dat dit gebouw door de alvernielende vlammen, twee jaren geleden, instortte, de vlag, zoo als bij soortgelijke gelegenheden gebruikelijk is, onder een herhaald gejuich op den toren werd geplant; weldra hoopt men het gebouw geheel voltooid en nog prachtiger dan te voren te aanschouwen.

Mengelingen.

HET MISVERSTAND.

Een man door wanhoop aangedreven,
Zijn leven zat
Wierp zich in 't stroomend nat,
Zijn makker sprong hem na en redde hem het leven,
Maar vrugteloos; de man, bij 't knellen van 't verdriet,
Wist niet wat aan te vangen,
En ging zich aan een boom verhangen.
Zijn makker zag het aan en nu weêrhield hij 't niet.
Men riep hem voor 't Geregt. – „Moest ik zijn opzet keeren,"
Zoo sprak hij, „'t scheen mij, vrome Heeren!
„ Dat hij zoo handlen moest na 't lot, dat hij ontging:
„ Hij was zoo nat van lijf en kleeren,
„ 'k Dacht, dat hij zich te droogen hing."

131ste KONINKLIJKE NEDERL. LOTERIJ.

EERSTE KLASSE.

1ste Lijst. N°. 26710, 21254, ieder een prijs van *f* 1000, N°. 19020, een prijs van *f* 20,000, No. 2978, een prijs van *f* 1000.
2de Lijst. No. 23902, een prijs van *f* 1000.
3de Lijst. No. 25960, 21269, ieder een prijs van *f* 1000, N°. 22859, een prijs van *f* 1000.
4de Lijst. No. 13065, een prijs van *f* 1000.
5de Lijst. No. 17666, een prijs van *f* 1000.
6de Lijst. No. 23794, 22097, 9491, ieder een prijs van *f* 1000, No. 1054, een prijs van *f* 2500.
7de Lijst. No. 11412, een prijs van *f* 10000.
8ste Lijst. Geene.

☞ Bij den *alléén Gekwalificeerden Kollecteur* te *Breda*, F. B. HOLLINGERUS PIJPERS, in wiens Kollekte der 130e Loterij op N°. 25261, de kapitale prijs en premie van *f* 52,500 gevallen zijn, is in de 1e klasse der thans trekkende 131e Loterij, op N°. 11412, de kapitale prijs getrokken van *f* 10,000.

Men kan ten zijnen kantore bij voortduring, Heele en Gedeelten van Loten, zoo in *koop* als *huur*, tot de onderstaande prijzen bekomen:

ALLE KLASSE. *Koop-Prijzen.*		TWEEDE KLASSE. *Huur-Prijzen.*	
Heel Lot . .	*f* 92 : 0	Heel Lot . .	*f* 9 : 0
Half Lot . .	- 46 : 0	Half Lot . .	- 4 : 50
Quart . .	- 23 : 0	Quart . .	- 2 : 25
Achtste . .	- 11 : 50	Achtste . .	- 1 : 12½
Zestiende . .	- 5 : 75	Zestiende . .	- 0 : 57½

MARKT-PRIJZEN der Stad Breda, van den 24 September 1824.

		Gl.	Ct.
Het Mudde Tarwe	*f*	4 :	71
——— Rogge . . . . Nieuwe		2 :	64
——— Boekweit		2 :	38
——— Haver		1 :	97
Fijn Tarwen Meel of Bloem Ned. pond.		00 :	26
Grof ——— ——— idem		00 :	13
Boter . . . . idem		00 :	52½
Zand Aardappelen [Vat of Mudde] . . .		1 :	20
't ½ Ned. pond Fijn Tarwe Brood . . .		00 :	13
De 1 — — Grof. idem. . . .		00 :	13
De 1 — — Boekweit		00 :	11
De 3 — — Roggen Brood . . .		00 :	19
Het Ned. Pond Rundvleesch . . .		00 :	35
——— ——— Kalfsvleesch . . .		00 :	40
——— ——— Schapenvleesch . . .		00 :	40
——— ——— Versch Varkensvleesch . .		00 :	35
——— ——— Gerookt . idem . .		00 :	70
Het 500 pond Hooi		7 :	00
——— ——— Stroo [Rogge] . . .		4 :	50
Het 1000 Eiken Telhout		2 :	50
——— ——— Doof Hout		1 :	55
De Kar Spaanders		3 :	05
——— Struiken		3 :	35
De 100 Mutsaard		2 :	00

[*Het vervolg op den kant van deze bladz.*)

Te BREDA bij F. B. HOLLINGERUS PIJPERS, Boekdrukker & Boekverkooper.